

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/1006/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4412221660
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Gálisová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4412221660.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom 811 09 Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom 811 09 Bratislava, Grösslingova 4, v mene ktorého vykonáva advokáciu ako konateľ advokát doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., proti odporcovi: I. republika a v jej mene konajúce Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Komárno z 9. septembra 2015 č.k. 8C/636/2012-107, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e** .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa uložil navrhovateľovi povinnosť v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 20,- eur, a súdny poplatok za vyhotovenie rovnopisu odvolania urobeného elektronickými prostriedkami so zaručeným elektronickým podpisom, ktoré tvorí súdny spis a rovnopisu tohto odvolania doručovaného odporcovi vo výške 3,- eurá, a to buď príkazom na úhradu alebo pripojeným platobným predpisom na kiosku s tým, že súdne poplatky sú vyrubené podľa položky 7a a položky 20a Sadzobníka súdnych poplatkov.

Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie navrhovateľ, domáhajúc sa ním jeho zrušenia bez náhrady. Napadnuté uznesenie označil za nepreskúmateľné pre úplnú absenciu dôvodov jeho vydania. Poukázal na to, že uznesenie neobsahuje podstatnú náležitosť tohto druhu rozhodnutia a tým je odôvodnenie. Podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody. Dôvodil tiež dôvodovou správou k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 145/1995 Z.z. o správnych poplatkoch a odôvodnením pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu poslancov Antona Martvoňa, Otta Brixiho, Daniela Duchoňa a Ladislava Kamenického k vládnemu návrhu zákona. Podal odvolanie proti rozsudku a nie žalobu, súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku. Preto nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie. V prílohe zákona č. 71/1992 Zb. (sadzobník súdnych poplatkov) nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Podľa ustanovenia § 18ca ZoSP z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.09.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V danom prípade bola žaloba podaná pred 01.10.2012, konanie sa teda začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z.z. C časti týkajúcej sa vyrúbeného súdneho poplatku vo výške 3,- eurá, svoje odvolanie nezdôvodnil.

Odvolačiaci súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) prejednal odvolanie navrhovateľa bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Podľa § 1 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "Zákon o súdnych poplatkoch"), súdne poplatky (ďalej len "poplatky") sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len "poplatkový úkon") uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "sadzobník"), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 4 Zákona o súdnych poplatkoch, v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie. Poplatníkom je tiež ten, kto podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný.

Poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ (§ 5 ods. 1 písm. a) Zákona o súdnych poplatkoch).

Podľa § 6 ods. 1 Zákona o súdnych poplatkoch, sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku (ďalej len "percentná sadzba") alebo pevnou sumou.

Ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku (§ 6 ods. 2 Zákona o súdnych poplatkoch).

Podľa § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch, z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú s platnými po 30. septembri 2012.

Podľa sadzobníka súdnych poplatkov tvoriaceho prílohu Zákona o súdnych poplatkoch bod I., poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní, položka 7a zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom je súdny poplatok 20,- eur.

Podľa sadzobníka súdnych poplatkov tvoriaceho prílohu Zákona o súdnych poplatkoch bod I., poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní, položka 20a, za vyhotovenie rovnopisu podaní a ich príloh, ktoré vytvoria súdny spis, a rovnopisu podaní a ich príloh doručovaných účastníkom, ak bolo podanie urobené elektronickými prostriedkami podpísané zaručeným elektronickým podpisom podľa osobitného zákona za každú stranu 0,10 eura najmenej 10 eur za podanie, ktoré je návrhom na začatie konania s prílohami, najmenej 3,- eurá za ostatné podania s prílohami.

V preskúmvanej veci obsah spisu preukazuje, že v konaní vedenom na Okresnom súde Komárno pod sp.zn. 8C/636/2012 sa navrhovateľ domáhal od odporcu náhrady škody a nemajetkovej ujmy z dôvodu nesprávneho úradného postupu súdu v exekučných konaniach vedených na Okresnom súde Nové Zámky pod sp.zn. 6Er/41/2011. Rozsudkom Okresného súdu Komárno zo dňa 17.03.2014 č.k. 8C/636/2012-79 bol návrh navrhovateľa zamietnutý a na odvolanie navrhovateľa, doručené súdu prvého stupňa dňa 25.04.2014, Krajský súd v Nitre rozsudkom zo dňa 08.04.2015 č.k. 5Co/472/2014-98 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a odporcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Následne súd prvého stupňa napadnutým uznesením, ktoré je predmetom tohto odvolacieho konania uložil navrhovateľovi povinnosť v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 20,- eur a súdny poplatok za vyhotovenie rovnopisu odvolania urobeného elektronickými prostriedkami so zaručeným elektronickým podpisom, ktoré tvorí súdny spis a rovnopisu tohto odvolania doručovaného odporcovi vo výške 3,- eurá.

Úvodom je potrebné poznamenať, že do účinnosti novely Zákona o súdnych poplatkoch vykonanej zák. č. 621/2005 Z.z. boli podľa § 4 ods. 1 písm. c) súdne konania vo veciach náhrady škody spôsobenej rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom oslobodené od poplatku. Uvedená novela však od 01.01.2006 toto vecné oslobodenie vypustila, čo dôvodová správa odôvodnila reakciou

na neúmerený nárast právne neopodstatnených žalôb o náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z. Zároveň v Sadzobníku súdnych poplatkov v položke 7a bol zavedený nový paušálny poplatok za žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom vo výške 3.000,- Sk. Ďalšou novelou Zákona o súdnych poplatkoch vykonanou zák. č. 273/2007 Z.z. účinného od 01.07.2007 bolo ust. § 4 ods. 1 doplnené o písm. k), ktorým bolo opätovne zavedené oslobodenie súdnych konaní vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku zároveň s vypustením položky 7a zo Sadzobníka súdnych poplatkov. Posledná zmena v tomto smere bola uskutočnená zák. č. 286/2012 Z.z., ktorým sa zmenil Zákon o súdnych poplatkoch s účinnosťou od 01.10.2012 a ktorým bolo z ust. § 4 ods. 1 vypustené písm. k) a v Sadzobníku súdnych poplatkov za položku 7 bola vložená položka 7a v znení, podľa ktorého zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom je sadzba poplatku 20,- eur, čím zákonodarca reagoval podľa dôvodovej správy k tejto novele na nárast právne neopodstatnených žalôb o náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z. na súdoch. Znamená to potom, že po 01.10.2012 konania vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom nie sú oslobodené od poplatkovej povinnosti, a preto žalobcovia v súvislosti s podaním takéhoto návrhu, ktorý je v zmysle § 2 ods. 1 písm. a) Zákona o súdnych poplatkoch poplatníkom, vzniká podľa § 5 ods. 1 písm. a) Zákona o súdnych poplatkoch poplatková povinnosť. Rovnako tak sa poplatníkom v týchto veciach v zmysle § 2 ods. 4 Zákona o súdnych poplatkoch stáva i ten, kto podal odvolanie, resp. ten, kto podal dovolanie, ktorým obdobne poplatková povinnosť podľa § 5 ods. 1 písm. a) vzniká podaním odvolania a dovolania. V tomto smere navrhovateľom predkladané úvahy, že spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom a nie i ďalšie úkony vo veci samej, akým je i odvolanie, odvolací súd nezdiera. V tejto súvislosti poznamenáva, že tieto nielenže sú rozporné s vyššie citovanou zákonnou úpravou, ale je ich potrebné hodnotiť ako tendenčné a účelové, keď zákonodarca nad akúkoľvek pochybnosť v Zákone o súdnych poplatkoch za poplatníka v odvolacom konaní označuje odvolateľa a ani poznámka k položke 7a v Sadzobníku súdnych poplatkov jeho poplatkovú povinnosť nevyklučuje, resp. neurčuje iný režim (ako napr. poznámka k položke 13, spoločná poznámka k položkám 1, 2, 6, 7, 9, 14 a 16, poznámka k položke 9, atď.). I keď tvrdenie navrhovateľa o vylúčení analógie v poplatkových veciach je súladné s ustálenou judikatúrou a odvolací súd ho ani nespochybuje, uložením poplatkovej povinnosti za odvolanie voči rozhodnutiu vo veci samej v konaní o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom nedochádza tak k svojvoľnému rozširovaniu okruhu úkonov podliehajúcich poplatkovej povinnosti a ani k použitiu analógie legis pri vyrubení súdneho poplatku. Neobstojí ani poukaz navrhovateľa na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo 39/2007 riešiaci právnu otázku, ktorá na daný prípad nedopadá.

Za situácie, že v prejednávanej veci ide o konanie na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom začaté na návrh navrhovateľa pred účinnosťou zák. č. 286/2012 Z.z. a že odvolanie proti zamietajúcemu rozsudku súdu prvého stupňa navrhovateľ podal po jeho účinnosti, je potom potrebné posúdiť vznik poplatkovej povinnosti odvolateľa i z hľadiska prechodného ustanovenia k úpravám účinným od 01.10.2012 a to § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch. Pri výklade tohto ustanovenia nemôže byť sporu o tom, že zmyslom tam uvedenej úpravy je vyňať niektoré úkony alebo konania z režimu spoplatňovania založeného zák. č. 286/2012 Z.z. Pre danú vec je preto určujúcim hľadiskom zaradenie úkonu, ktorý sa má spoplatniť pod niektorú z častí tejto zákonnej definície. Pri snahe o zodpovedanie tejto otázky si treba uvedomiť, že právna úprava súdnych poplatkov pracuje s legislatívnou skratkou "poplatkový úkon", pod ktorú zahŕňa jednotlivé úkony alebo konania súdov vykonávané na návrh a tiež úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry. Pretože odvolanie je úkonom účastníka konania, je vylúčené, aby mohlo byť úkonom orgánu štátnej správy súdov alebo prokuratúry a rovnako tak nie je ani návrhom na vykonanie určitého úkonu súdom. Z charakteru odvolania vyplýva, že je návrhom na začatie osobitného konania a to konania odvolacieho. V súvislosti s poplatkovou povinnosťou navrhovateľa za odvolanie je takto potom rozhodujúce, či odvolacie konanie bolo začaté do 30.09.2012. Preukázateľne odvolacie konanie začalo podaním odvolania navrhovateľa po tomto dni a teda navrhovateľovi v súvislosti s podaním odvolania vznikla poplatková povinnosť. Preto súd prvého stupňa napadnutým uznesením správne vyrubil navrhovateľovi za podané odvolanie súdny poplatok aplikujúc tak platnú právnu úpravu účinnú v čase vzniku poplatkovej povinnosti a rovnako tak správne stanovil i výšku súdneho poplatku v sume 20,- eur v súlade s položkou 7a Sadzobníka súdnych poplatkov.

Vo vzťahu k poplatku vyrúbenému podľa položky 20a sadzobníka, tento poplatok bol zaradený v sadzobníku aj v čase podania návrhu, a s účinnosťou od 1. apríla 2013 bol zmenený na vyrúbenú výšku. Aj ohľadom tejto povinnosti odvolací súd považuje za rozhodujúce, kedy bol vykonaný tento poplatkový úkon súdu, pričom zo spisu vyplýva, že to bolo po 01.04.2013. Preto aj v tomto prípade súd prvého stupňa napadnutým uznesením správne vyrubil navrhovateľovi poplatok za vyhotovenie rovnopisu odvolania urobeného elektronickými prostriedkami so zaručeným elektronickým podpisom, ktoré tvorí súdny spis a rovnopisu tohto odvolania doručovaného odporcovi v sume 3,- eurá podľa položky 20a Sadzobníka súdnych poplatkov.

I keď súčasťou základného práva účastníka súdneho konania na súdnu ochranu a s ňou súvisiaceho práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ako i čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je i riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, tomuto právu zodpovedá i odôvodnenie rozhodnutia, ktoré nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi (porovnaj IV. ÚS 115/03). Podstatou súdneho rozhodnutia je totiž poskytovanie materiálnej právnej ochrany dotknutých práv a nie prepiaty formalizmus pri vyhotovení súdneho rozhodnutia. Hodnotiac preskúmané uznesenie súdu prvého stupňa vo svetle týchto záverov, odvolací súd považuje tvrdenie navrhovateľa o jeho nepreskúmateľnosti za nedôvodné. Predmetné rozhodnutie totiž obsahuje zákonom požadované náležitosti podľa § 169 ods. 1 OSP a to označenie súdu, ktorý ho vydal, účastníkov konania a veci, výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní, ako i deň a miesto vydania uznesenia. Z jeho odôvodnenia tiež nad akúkoľvek pochybnosť plynie, že súdny poplatok v sume 20,- eur bol navrhovateľovi vyrubení za odvolanie, v akej výške a podľa akého ustanovenia Zákona o súdnych poplatkoch (položka 7a sadzobníka) a súdny poplatok v sume 3,- eurá bol navrhovateľovi vyrúbený za vyhotovenie rovnopisu odvolania urobeného elektronickými prostriedkami so zaručeným elektronickým podpisom, ktoré tvorí súdny spis a rovnopisu tohto odvolania doručovaného odporcovi, jeho výška a ustanovenie Zákona o súdnych poplatkoch (položka 20a sadzobníka).

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa, podľa § 219 ods. 1 OSP, ako vecne správne potvrdil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.